

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Початкова освіта

(назва програми)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробники: Шестобуз Ольга Сергіївна – доцент кафедри педагогіки та

методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача http://elemed.chnu.edu.ua/?post_type=team_manager&p=2874

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача)

Контактний телефон

Е-mail: o.shestobuz@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2119>

Консультації Очні консультації: вівторок – з 14.30 до 15.30

Онлайн-консультації: понеділок – з 14.30 до 15.30

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Успішний розвиток суспільних процесів у різних сферах залежить від ефективного використання інформаційних технологій. У системі освіти використання сучасних інформаційних технологій навчання є надзвичайно актуальним. При вивченні обов'язкової навчальної дисципліни **«Сучасні інформаційні технології в діяльності вчителя початкових класів»** основна увага звертається на ознайомлення студентів з особливостями сучасних інформаційних технологій у діяльності вчителя початкових класів, якими є: висока інформаційна насиченість; подолання реально існуючих часових і просторових співвідношень; глибоке проникнення у сутність явищ і процесів, що вивчаються; виразність і емоційність сприйняття.

Крім того, майбутні вчителі початкової школи під час навчальних занять переконуються, що за допомогою сучасних інформаційних технологій розв'язуються такі педагогічні завдання:

- формування світогляду та загальних умінь аналітико-синтетичного мислення (аналізувати, узагальнювати, абстрагувати, конкретизувати, класифікувати, знаходити суттєві ознаки);
- образність, наочність, виразність роблять інформаційні технології ефективним засобом ілюстрації, що дозволяє використовувати їх, як зорово-слухову опору для самостійної роботи чи в процесі іншої навчальної діяльності;
- ознайомлення з історією науки і техніки, культури, мистецтва;
- розкриття значення і шляхів застосування теорії у житті та практиці;
- системний контроль знань.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – процеси пошуку, збору, накопичення та обробки інформації за допомогою сучасних інформаційних технологій у діяльності вчителя початкових класів; апаратні засоби та програмне забезпечення, що сприяють функціонуванню комп'ютерних мереж.

2. Мета навчальної дисципліни

ознайомлення студентів з актуальними проблемами використання сучасних інформаційних технологій у діяльності вчителя початкових класів, тенденціями розвитку технічних засобів і програмного забезпечення.

Завдання:

- формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації та сучасного інформаційного забезпечення у сфері освіти;
- формування системи знань, що допомогла б орієнтуватися в інформаційно-аналітичній діяльності в освітній галузі;
- формування теоретичних знань, практичних умінь і навичок професійної педагогічної роботи, що необхідні для використання універсальних і спеціалізованих інформаційних технологій у сфері освіти, зокрема: створення, модифікація, систематизація документів; зберігання та пошук інформації, види діяльності у мережі «Інтернет» тощо;
- вивчення принципу дії, будови, функціональних та педагогічних можливостей сучасних інформаційних технологій у діяльності вчителя початкових класів;
- оволодіння системою пошуку, алгоритмом виготовлення і методикою застосування сучасних інформаційних технологій у діяльності вчителя початкових класів;
- ознайомлення з педагогічними, технічними, ергономічними, гігієнічними та економічними вимогами до сучасних інформаційних технологій у діяльності вчителя початкових класів;
- вивчення безпеки праці при роботі з сучасними інформаційними технологіями.

3. Пререквізити: «Основи інформатики з елементами програмування», «Методика навчання інформатичної освітньої галузі», «Педагогічні технології в початковій школі».

4. Результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК)

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

Програмні результати навчання

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-05. Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- поняття інформації як основи інформаційних технологій;
- поняття сучасних інформаційних технологій та їх роль у системі освіти;
- поняття, особливості та дидактичні можливості персонального комп'ютера;

- будову і принцип роботи персонального комп'ютера;
- специфіку використання проекційної техніки в освітньому процесі початкової школи;
- особливості використання технічних засобів на базі інформаційних комп'ютерних технологій;
- етапи підготовки до використання персонального комп'ютера в навчальних закладах;
- напрями використання персональних комп'ютерів в освітньому процесі початкової школи;
- поняття мережевих інформаційних технологій;
- особливості використання мережі «Internet» в освітньому процесі початкової школи.

вміти:

- використовувати персональний комп'ютер в освітньому процесі;
- використовувати різноманітні периферійні пристрої персонального комп'ютера;
- ефективно використовувати апаратні засоби для вирішення конкретних практичних задач;
- використовувати технічні засоби на базі інформаційних комп'ютерних технологій;
- застосовувати навчальні комп'ютерні програми у діяльності вчителя початкових класів;
- використовувати комп'ютерні ігри у навчанні молодших школярів;
- працювати в глобальній комп'ютерній мережі «Інтернет»;
- захищати персональну інформацію від комп'ютерних вірусів та від несанкціонованого доступу в комп'ютерних мережах;
- здійснювати пошук інформації у мережі Інтернет.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин							Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4-й	7	3	90	2	22	-	22	-	46	-	екзамен
Заочна	4-й	7	3	90	2	10	-	-	-	80	-	екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи використання сучасних інформаційних технологій в діяльності вчителя початкових класів												
Тема 1. Інформація як основа інформаційних технологій.	9	2	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10	
Тема 2. Сучасні інформаційні технології в діяльності вчителя початкових класів.	9	2	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10	
Тема 3. Поняття, особливості та дидактичні можливості	12	3	3	-	-	6	11	1	-	-	-	10	

персонального комп'ютера.												
Тема 4. Будова і принцип роботи персонального комп'ютера.	15	4	4	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	45	11	11	-	-	23	44	4	-	-	-	40
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Особливості використання сучасних інформаційних технологій навчання в діяльності вчителя початкових класів											
Тема 5. Персональний комп'ютер і сучасна проекційна техніка у діяльності вчителя початкових класів.	9	2	2	-	-	5	10	2	-	-	-	8
Тема 6. Технічні засоби навчання на основі інформаційних технологій.	8	2	2	-	-	4	9	1	-	-	-	8
Тема 7. Напрями використання персональних комп'ютерів в освітньому процесі початкової школи.	8	2	2	-	-	4	9	1	-	-	-	8
Тема 8. Мережеві технології.	11	3	3	-	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 9. Особливості	9	2	2	-	-	5	9	1	-	-	-	8

використання мережі «Internet» в освітньому процесі початкової школи.													
Разом за змістовим модулем 2	45	11	11	-	-	23	46	6	-	-	-	40	
Усього годин	90	22	22	-	-	46	90	10	-	-	-	80	

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1.	Тема. Інформація як основа інформаційних технологій. Завдання: 1. Визначити поняття «інформація», «інформаційна діяльність», «інформатика». 2. Вказати види та властивості інформації. 3. Охарактеризувати поняття інформаційної системи, її структуру та класифікації.
2.	Тема. Сучасні інформаційні технології в діяльності вчителя початкових класів. Завдання: 1. Охарактеризувати інформатизацію суспільства як закономірність прогресу суспільства. 2. Визначити поняття інформаційних технологій. 3. Назвати етапи розвитку та складові інформаційних технологій. 4. Вказати проблеми і перспективи використання інформаційних технологій.
3.	Тема. Поняття, особливості та дидактичні можливості персонального комп'ютера. Завдання: 1. Визначити поняття та особливості персонального комп'ютера. 2. Охарактеризувати дидактичні можливості комп'ютерів як нового засобу навчання. 3. Розкрити операційну система персонального комп'ютера.
4.	Тема. Будова і принцип роботи персонального комп'ютера. Завдання:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати основні компоненти персонального комп'ютера: процесор і материнська плата. 2. Здійснити характеристику запам'ятовуючих пристроїв персонального комп'ютера для зберігання інформації. 3. Охарактеризувати периферійні пристрої персонального комп'ютера.
5.	<p>Тема. Персональний комп'ютер і сучасна проекційна техніка у діяльності вчителя початкових класів.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити специфіку використання проекційної техніки в навчальному процесі. 2. Назвати й охарактеризувати види сучасної проекційної техніки. 3. Охарактеризувати програмно-технологічний навчальний комплекс на основі SMART Board. 4. Розкрити техніку безпеки при роботі з персональним комп'ютером.
6.	<p>Тема. Технічні засоби навчання на основі інформаційних технологій.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття та значення технічних засобів навчання для навчально-виховного процесу. 2. Вказати класифікацію технічних засобів навчання. 3. Розкрити технічну, організаційну і методичну підготовку вчителя початкової школи при використанні технічних засобів навчання. 4. Охарактеризувати особливості використання технічних засобів на базі інформаційних комп'ютерних технологій. 5. Розкрити підготовку до використання персонального комп'ютера в навчальних закладах.
7.	<p>Тема. Напрями використання персональних комп'ютерів в освітньому процесі початкової школи.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити основні напрями впровадження персональних комп'ютерів у навчальний процес початкової школи. 2. Розкрити загальні вимоги до навчальних комп'ютерних програм. 3. Охарактеризувати особливості використання комп'ютерних ігор у навчанні молодших школярів.
8.	<p>Тема. Мережеві технології.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття мережевих інформаційних технологій. 2. Розкрити особливості використання мережі «Internet». 3. Визначити поняття електронної пошти (E-mail) і телеконференцій. 4. Охарактеризувати специфіку пошуку і переміщення файлів у мережі Інтернет.
9.	<p>Тема. Особливості використання мережі «Internet» в освітньому процесі</p>

<p>початкової школи.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвати виховні аспекти використання Інтернету в освітньому процесі початкової школи. 2. Охарактеризувати особливості використання комп'ютерних мереж у навчальному процесі початкової школи.
--

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного контролю:

- усне фронтальне та індивідуальне опитування;
- письмове опитування – тестування, понятійні та термінологічні диктанти, реферативні повідомлення, робота над індивідуальними завданнями та ін.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- тестові завдання;
- реферати; есе;
- мультимедійні презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- індивідуальні завдання;
- педагогічна преса;
- словник термінів з теми заняття.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
80–89	B	добре	
70–79	C		
60–69	D	задовільно	
50–59	E		
35–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	10	5	10	10	5	5	5	5		

T1, T2, T3...T9 – теми змістових модулів

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Браткевич В.В. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студ. вищих навч. закладів / За ред. О.І. Пушкаря. К.: ВЦ Академія, 2002. 704 с.
2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
3. Гороль П.К., Гуревич Р.С., Коношевський Л.Л., Шестопалюк О.В. Сучасні інформаційні засоби навчання: Навчальний посібник. К.: «Освіта України», 2007. 536 с.
4. Дибкова Л.М. Інформатика та комп'ютерна техніка: Посібник для студ. вищих навчальних закладів. К.: ВЦ Академія, 2002. 320 с.
5. Зайцева Т.В. Вступ до інформаційних технологій. Херсон: Айлант, 2000. 196 с.
6. Шестобуз О.С. Сучасні інформаційні технології: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 212 с.
7. Шестобуз О. Особливості використання інформаційних технологій в освітньому процесі початкової школи. *Acta Paedagogica Volynienses*: Науковий журнал. Луцьк: Волинський нац. ун-т ім. Л. Українки, 2022. Вип. 1. Т. 2. С.216–221.

Допоміжна

1. Баженов В.А., Венгерський П.С. Інформатика. Комп'ютерні технології. К., 2003.
2. Глинський Я.М. Інформатика. Навчальний посібник. Кн. 2. Інформаційні технології. Львів: Деол, 2002. 254 с.
3. Гуржій А.М. Комп'ютерні технології загального призначення. Херсон: Айлант, 2001. 215 с.
4. Іванов В.Г. Основи інформатики і обчислювальної техніки: навч. посібник. К.: Юрінком Інтер, 2004. 328 с.
5. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології / За ред. І.О. Пушкаря. К., 2001.
6. Інформатика і комп'ютерна техніка: навч. посібник. За ред. М. Рогози. К.: Вид. центр «Академія», 2006. 368 с.
7. Кириленко Н.М. Лабораторний практикум з основ роботи з персональним комп'ютером. Навч.-метод. пос. Вінниця: Глобус-прес, 2006. 106 с.

8. Руденко В.Д. Практичний курс інформатики. К.: Фенікс, 2000. 304 с.
9. Савчук Л.О. Інформатика і комп'ютерна техніка: навч. посібник. К.: Професіонал, 2004. 160 с.
10. Ситник Ф.В., Пісаревська Т.А., Єрьоміна Н.В., Краєва О.С. Основи інформаційних систем. Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2001. 420 с.
11. Следзінський І. Основи інформатики: посібник для студентів. Тернопіль: Богдан, 2003. 160 с.
12. Шестобуз О. С. Особливості використання мережі «Internet» у навчально-виховному процесі. *Сучасні проблеми та перспективи навчання дисциплін природничо-математичного циклу*: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2012. С.131-133.
13. Шестобуз О. С. Особливості використання персонального комп'ютера у навчальному процесі. *Інновації як чинник суспільного розвитку: теорія і практика*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції: у 2 ч. Суми: НІКО, 2012. Ч. 2. С.149-151.
14. Шестобуз О. С. Специфіка використання комп'ютерних технологій навчання. *Сучасні проблеми та перспективи навчання дисциплін природничо-математичного циклу*: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. С. 43–45.
15. Шестобуз О. С. Готовність майбутнього вчителя до використання інформаційних технологій. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. Том 2. С. 271–273.
16. Шестобуз О. С. Використання комп'ютерних мереж у навчальному процесі. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Суми: «Мрія», 2014. Ч. 3. С. 141-143.
17. Шестобуз О. С. Особливості використання інтерактивних дошок у навчальних закладах. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Суми: «Мрія», 2015. Ч. 3. С.170-173.
18. Шестобуз О. Мультимедійні технології на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах. *Стратегії модернізації педагогічної освіти в Україні та країнах Європейського Союзу*: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 178–181.

Інформаційні ресурси

Інформаційні технології – <http://fas.sfu.ca/cs/library/>

Пошукова система – <http://altavista.digital.com/>

Джерела правової інформації в мережі Інтернет –

<http://avalon.caltech.edu/~7Ethanne/law.html>

Програми для роботи з електронною поштою – <http://www.akmail.com/>

Технології WWW, технології електронної пошти – <http://www.ncsa.uiuc.edu/>

uATNet – українська наукова та освітня мережа – <http://www.uar.net/>

<http://fas.sfu.ca/cs/library/> – інформаційні технології.

Google Chrome – <https://www.google.com/intl/uk/chrome/browser/desktop/>

Gmail – <https://mail.google.com/>

Зворотній пошук зображень Google – <https://images.google.com/>

Google Диск – <https://drive.google.com>

Google Документи – <https://docs.google.com/>

Google Презентації – <https://slides.google.com/>

Google Таблиці – <https://sheets.google.com/>

Google Малюнки – <https://drawings.google.com>

Google Сайти – <https://sites.google.com/>

Google Analytics – <https://www.google.com.ua/intl/uk/analytics/>

Google Maps – <https://www.google.com.ua/maps/>

Google My Maps – <https://www.google.com/maps/d/u/0/>

Google Arts & Culture – <https://www.google.com/culturalinstitute>

Календар Google – <https://calendar.google.com/>

Google Фото – <https://photos.google.com/>

YouTube — <https://www.youtube.com/>

Blogger – <https://www.blogger.com/blogger>